

Posudek diplomové práce

Aneta Stiborová: Valná hromada akciové společnosti

Rozsah diplomové práce Anety Stiborové vyhovuje požadovanému standardu (50 rukopisných stran, které zpravidla překračují rozsah normostrany).

Diplomantka zvolila téma, které je stále aktuální a prakticky vysoce relevantní, zvláště po novelizaci obchodního zákoníku zákonem č. 420/2009 Sb. s účinností k 1. prosinci 2009, ale také ve světle pokračujícího vývoje na poli judikatorním. Náročnost zvoleného tématu lze mít za adekvátní diplomovému úkolu, a to i vzhledem k řadě otázek, na něž praxe v souvislosti s právní úpravou valné hromady stále naráží. Pramenů se k této problematice pojí relativně dost, včetně četné judikatury Nejvyššího soudu. Lze konstatovat, že mnohé diplomantka v práci zohlednila. Z hlediska tématického zaměření oceňuji, že diplomantka zaměřila pozornost výlučně na otázky svolání valné hromady. Tato tématická redukce a koncentrace umožnila hlubší analýzu problematiky a přispěla k celkově lepší ucelenosti práce.

Dílo obsahuje přehledné a uspořádané pojednání o zvoleném tématu a vcelku naplňuje cíl, který si diplomantka vytkla v úvodu. Dokládá, že diplomantka pronikla do problematiky, o níž pojednává, zorientovala se v ní a porozuměla jejímu systému, významu, praktickým dopadům, ale i širším souvislostem.

Práce kombinuje vlastní přístup autorky s informacemi obsaženými v jiných pramenech. Vysoce hodnotím diplomantčinu práci s aktuální judikaturou. Lze konstatovat, že v jejím díle se odráží většina rozhodnutí Nejvyššího soudu, která se týkají otázek, na něž diplomantka zaměřila pozornost. Šíří i hloubkou svého pojednání diplomantka prokázala schopnost poukazovat na výkladová či aplikační úskalí právní úpravy. Vytknul bych, že práce místy vyznívá snad až příliš informativně a popisně. Diplomantka sice předkládá názorové rozpory, právně je analyzuje, málokdy ale polemicky hodnotí, popř. doplňuje o vlastní podněty, a to i pokud jde o okruh analyzovaných problémů. Častěji jen kopíruje rozpory a stanoviska již publikovaná, resp. volí ta řešení, která se ustálila i judikatorně.

Systematika práce odpovídá uvedenému cíli, tj. práce je čtenáři postupným průvodcem po jednotlivých otázkách týkajících se procesu svolání valné hromady. Za nevhodné považuji rozdělení pasáží o právní povaze svolání valné hromady (1.1.) a pozvánky, resp. oznámení (3.1.). Problematiku, myslím, nelze takto oddělovat; jde koneckonců stále o též problém. Obě části posouzení nakonec vyznívají neúplně. Viz např. absence analýzy většiny klíčových judikatorních závěrů v kapitole 1.1. Jak spor o povahu svolání / pozvánky dopadl, se čtenář dozvídá až v kapitole 3.1. Nerozumím ani potřebě podrobné úvahy nad účinky odstoupení z funkce člena orgánu společnosti, kterou diplomantka rozvíjí na str. 13. Závěr práce potom snad až příliš obsáhle rekapituluje, resp. shrnuje hlavní poznatky předchozích kapitol, není však syntézou v pravém slova smyslu.

Z obsahového hlediska bych upozornil na občasnou myšlenkovou nesrozumitelnost textu. Znalý čtenář se nakonec zorientuje a najde ve výkladu odpovědi na položené otázky. Čtenář, který by veškerou znalost hodlal čerpat z diplomantčiny práce, by mohl místy pochybovat, jaké závěry se mu vlastně předkládají. Problémem je bohužel i několik nepřesností či dokonce věcných nesprávností. Na několika místech je to i neúplnost diplomantčiných úvah, popř. přehlédnutí důležitých rozhodnutí, která by v dané souvislosti pozornosti uniknout neměla.

Ocením, jestliže je diplomantka rozvede, resp. uvede na pravou míru alespoň během ústní obhajoby.

V kapitole 2.1. např. není jasné, zda diplomantka uvažuje též o variantě jednočlenného představenstva. Na str. 11 diplomantka dostatečně nerozlišuje platnost usnesení představenstva o svolání valné hromady a usnesení přijatých takto svolanou valnou hromadou. Je představitelné uvažovat o neplatnosti prve uvedeného usnesení a jeho soudním přezkumu? Na téže straně není srozumitelná formulace o svolání valné hromady orgánem společnosti, případně „jinou“ osobou k tomu oprávněnou. Je snad orgán také osobou? V rozporu s platným právem, většinovým stanoviskem teorie i judikaturou je závěr na str. 15 o tom, že valnou hromadu nemohou svolat jednotliví členové dozorčí rady. Informaci o rozhodnutí Nejvyššího soudu ke sp. zn. 29 Cdo 866/2007 (na str. 17, týká se to i údajů na str. 41) by bylo dobré aktualizovat o závěry nedávného nálezu Ústavního soudu. Ty sice pronikly na veřejnost až poté, kdy diplomantka práci odevzdala, přesto očekávám, že je diplomantka doplní u ústní obhajoby. Ucelený není ani přehled judikatury k otázce svolání valné hromady za účelem kontroly (str. 19), když pomíjí důležité rozhodnutí z doby nedávné. Nepřesná je kategoricky formulovaná teze o tom, že zákon neumožňuje napadat u soudu platnost rozhodnutí jiných orgánů společnosti, než je valná hromada (str. 23). V kapitole 3.2.1. postrádám odkaz na judikaturu týkající se sporu, nakolik je třeba v pozvánce / oznámení avizovat procedurální rozhodnutí valné hromady, ale i např. problému, zda je nutné na pořad náhradní valné hromady začlenit všechny body valné hromady, která se nahrazuje, pozbyla-li však tato valná hromada usnášeníschopnost až ve svém průběhu. Ustálené judikatuře o působnosti valné hromady odporuje teze o tom (str. 28), že valná hromada může otázky nezařazené na pořad jednání alespoň projednat, nepřijme-li o nich žádné usnesení. Zásadně chybný je závěr na str. 29, podle něhož rozhodným dnem pro konání valné hromady je (u nekótovaných společností) ze zákona sedmý den před datem konání valné hromady. Ne zcela přesná je analýza právních závěrů rozhodnutí Nejvyššího soudu ke sp. zn. 29 Odo 1429/2006 na str. 33. K jakým závěrům tedy soud dospěl ohledně řešení otázky, zda pozvánku na valnou hromadu bylo třeba před 30. 11. 2009 ve stanovené lhůtě odeslat, nebo doručit? Diplomantka je spíše zatemňuje, když nedosti zřetelně popisuje skutkový stav posuzovaného případu. Nedobře zpracován je i přehled historického vývoje požadavku na publicitu oznámení na str. 36. Věstník diplomantka zaměňuje za „rejstřík“, především ale zamlčuje, kdy se v právu objevuje povinnost paralelního zveřejňování oznámení a jaké důležité rozhodnutí Nejvyššího soudu se k tomuto posunu pojí z hlediska intertemporálního. Ledabyly zpracovaná je též pasáž o publicitě oznámení či pozvánky ve společnosti s kótovanými akciemi (str. 37, 38). Tvrzení, že společnosti musí užít prostředek dostupný v celé Evropské unii, dostatečně nereflektuje, jaký názor se ohledně této otázky ustálil (viz např. výkladové stanovisko České národní banky). Není pravda ani to, že lhůta pro svolání valné hromady se počítá zpětně od „rozhodného dne“ (str. 39). První odstavec v kapitole 4.1. (rovněž str. 39) v rozporu s nadpisem kapitoly nakonec nepojednává o lhůtě pro svolání valné hromady, nýbrž o lhůtě, ve které by se valná hromada měla konat. Nepravdivá je ostatně i úvaha o tom, že nedodržení této lhůty není spojeno s žádnou sankcí. Co kdyby např. valná hromada po této lhůtě rozhodla o rozdělení zisku? Jak se k tomuto problému staví judikatura? Nemohu se ztotožnit ani s tezí (str. 45), že valná hromada může rozhodnout, že některé otázky neprojedná. Na str. 46 dole (viz též poznámku pod čarou č. 124) postrádám informaci, jak otázku způsobu svolání valné hromady, zanikne-li deník uvedený ve stanovách, vyřešil Nejvyšší soud.

Slabinou práce je částečně i její formální úroveň. Vyskytuje se řada pravopisných chyb, zejména v psaní interpunkce, v používání tvaru vztažných zájmen, ale i ve shodě podmětu s přísudkem; místy ve slovech i chybějí písmena. Grafická úprava vyhovuje, taktéž práce s poznámkovým aparátem. V něm se však často opakují plné citace odkazovaných děl,

což neodpovídá standardu. V pořádku je naproti tomu seznam použité literatury, i když abecední řazení děl podle příjmení autorů by bylo lépe respektovat důsledně (viz např. nesprávnosti v rubrice „časopisecké články“).

Vzdor uvedeným nedostatkům práci celkově hodnotím jako způsobilou obhajoby. Zda bude obhájena a s jakým výsledkem, nicméně (vzhledem ke značnému počtu těchto nedostatků) ponechávám závislým na průběhu obhajoby.

V Praze dne 15. května 2011

JUDr. Petr Čech, LL.M.